

JOIES, ORNAMENTS I LLIBRES A LA CATEDRAL
DE VIC A PRINCIPIS DEL SEGLE XV. L'INVENTARI
DE LA TRESORERIA DE 1402

per RAFEL GINEBRA I MOLINS

Seguint amb la publicació dels inventaris antics de la catedral de Vic, publicació que vàrem iniciar en el número anterior amb els inventaris de 1342 i 1368,¹ l'objectiu d'aquest treball és donar a conèixer el tercer dels inventaris conservats, elaborat l'any 1402 sota l'episcopat del bisbe aragonès Diego de Heredia, bisbe de Vic des de 1402 fins a la seva mort el 1410, inventari que va ser utilitzat en els anys següents per a comprovar els béns que eren sota el control de la tresoreria de la catedral, fins a l'any 1414.

Aquest document es troba a l'Arxiu Capitular de Vic, actualment aplegat en un volum factici enquadernat modernament, amb la cota ACV 34/9, que conté també altres inventaris de tresoreria fins a 1426. El document està format per un quadern en foli de deu bifolis (folis 1-20), més un bifoli afegit al final (folis 21-22). El foli 1 fa de portada, i tots els folis estan escrits excepte el 22, que és íntegrament en blanc. Tot plegat està en relatiu bon estat, amb taques d'aigua a les vores superiors externes i a la vora inferior, que dificulten —però no impossibiliten—, la lectura del text només en els primers folis. També hi ha unes notòries taques de tinta violada a la vora superior, la vora externa i, menys, a la vora inferior, que només afecten de manera significativa una petita part del text del foli 2.

L'inventari s'inicia el dissabte 4 de novembre de 1402, per tal de recollir documentalment, tal com diu el proemi del document, totes les creus, els pal·lis, els vestits i cada una de les altres joies, coses i béns de sant Pere i de la seva església de Vic i del seu altar, que es puguin trobar

1. Vegeu «Joies, ornaments i llibres a la catedral de Vic al segle XIV. Els inventaris de la Tresoreria de 1342 i 1368», a *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, X (2001), p. 377-413.

a l'interior de les reixes —les reixes de l'altar— i a la sagristia. L'inventari es fa perquè la tresoreria de la seu és vacant.

L'inventari s'inicia per darrere l'altar de sant Pere, i com que no es conclou el dia 4, es continua el dilluns dia 6, que s'acaba l'inventari del que hi havia dins les reixes de l'altar, en el presbiteri, i es passa a descriure els objectes de l'interior de la sagristia. Tampoc aquest segon dia no s'acaba l'inventari, i es reprèn el dimecres dia 8, i encara es reprèn després, una setmana més tard, el dimecres 15 de novembre i el divendres 17 de novembre, en què finalment s'acaben d'enregistrar els béns que es troben a la sagristia.

A continuació d'aquest inventari, però, en els anys següents, s'anoten les successives comprovacions que es fan dels béns de la sagristia i tresoreria, comprovacions que es fan seguint l'inventari de 1402. Així, hi consta la comprovació feta el dilluns 13 de juliol de 1405, en què un cop identificats i localitzats els objectes recollits en la llista de 1402 s'afegeixen nous objectes que devien haver pervingut a la catedral després d'aquell inventari o que no hi havien estat inclosos. La comprovació de 1405 es fa per a recollir documentalment que, en cessar Antoni Torner àlies Paganeres, beneficiat de la seu de Vic, en la cura dels esmentats béns, hi eren tots, i també perquè quedés constància del que s'encomanava al seu successor, en aquest cas, Antoni Maçart. Efectivament, després de la comprovació de l'inventari, els canonges responsables de la tresoreria reconeixen a Paganeres que n'han rebut els béns documentats i a continuació els encomanen a Antoni Maçart, prevere.

De manera semblant, l'1 de juliol de 1409 també es recupera l'inventari fet el 1402, amb les addicions de 1405, es fa la revisió de totes les coses que hi són descrites i de nou s'hi incorporen una sèrie d'objectes més. Aquesta vegada la comprovació és feta per a comprovar la bona gestió d'Antoni Maçart, prevere, el qual havia tingut cura per una temporada —segons sembla, des de 1405—, d'aquests béns i els restitueix al capítol, que tot seguit els encomana a un altre prevere, Francesc Pradell.

Poc més d'un any més tard, el 2 de setembre de 1410, el canonge tresorerer fa una nova revisió de l'inventari i hi fa incorporar alguns objectes just abans de signar-ne el rebut a Bernat Sayol, prevere, que ho havia administrat un temps. Com es veu, no consta que es fes cap revisió d'inventari en el moment de la substitució de Pradell per Sayol. Probablement, es va considerar innecessari, perquè estaven tan poc separades en el temps, i la cessió de la gestió es degué documentar per alguna altra via. Com en l'any precedent, també el 1410, després de signar el rebut a Sayol, el canonge tresorerer encomana tots els béns inventariats ara a Gabriel Romeu, prevere i beneficiat.

Un any després, l'1 de setembre de 1411, es revisa un cop més l'inventari i s'hi afegeixen una casulla i dues capes. Tot i que no hi consta, és possible que d'aquesta comprovació es derivés, documentat en un altre lloc, el rebut signat a Gabriel Romeu de tots els béns, i el corresponent

~~ab pay poy~~ ab peyal e quyet

It una bandora e dos gamfanos e dyan
ab pinages e pte .p. ab pos lapos ab
tes

It .i. llibre e pgramys notat ysonat ab e
suyn negra e letra antiga yst e not

It una tonalloda obrida e pda e d'urpe
ab floradura e pda imella e onga e
e lanto, e crestayl

It un xel blau barnat e fil saun pny
e tafara gusa gusa

It .i. tonalloda pnyada e pda d'olor de
e fil saun

It un cap ^{petit} d'aur d'argent

It un llibre e pgramys enyelat e pisto-
tes e postes

It una capeta penta e y pda e pda la
badra e orpal

Una corra d'aur e d'ony e pny e lant
els canyos la d'oyos de la cana

document encomanant-los a Pere de Carboners, perquè un any més tard, el 2 de setembre de 1412, els canonges tresorers firmen rebut a Pere de Carboners, que, segons es diu, ha regit la tresoreria en nom del capítol en el darrer any. En aquest cas hi ha tota una sèrie d'objectes que no es troben, però s'hi fa constar detalladament la causa i, si escau, la ubicació actual. També s'hi afegeixen alguns objectes, i a continuació s'encomana tot plegat a Pere de Vilavendrell, prevere beneficiat a la seu de Vic. Uns dies més tard encara Pere de Carboners està acabant d'entregar als canonges alguns dels objectes que no havien quedat convenientment identificats en l'inventari. Vilavendrell, per la seva banda, dura poc. El dia 5 d'octubre de 1412 els canonges responsables reconeixen rebre tots els béns que havien encomanat a Vilavendrell, el qual, «per aliquos dies tenuit regiminem dicte sacristie». No es fa nou inventari però es fa menció que no retorna alguns objectes perquè, de fet, ja no els havia rebuts, i a continuació s'encomanen tots els objectes inventariats a Bernat de Saulella, prevere que vivia amb Guillem sa Parra, canonge.

S'acaba el document que transcrivim amb l'inici inconclús i anul·lat de la referència a una nova comprovació corresponent al 23 de setembre de 1414. La causa de l'anul·lació és que realment el 1414 no es va fer només una comprovació de l'inventari sinó que, finalment, també s'acaba fent tot un nou inventari, que es recollí en un quadern a part que actualment es troba enquadernat junt amb el quadern que conté l'inventari que transcrivim de 1402 i les seves comprovacions fins que se substitueix el 1414.

A banda dels preveres a qui s'encomana els béns de la sagristia i tresoreria i que ja hem esmentat, val la pena recollir quins són els canonges responsables de la tresoreria en aquest període de 1402 a 1414 en què es fa i s'utilitza i completa aquest inventari.

Seguint les dates esmentades, en la confecció de l'inventari de 1402 la tresoreria és vacant i hi consten com a encarregats de la conservació de les joies i béns de sant Pere els canonges Francesc de Coromina, Pere Perer i Francesc de Ferriol, canonges que han estat delegats pel vicari general per a tenir-ne cura.

El 1405 els canonges que administren i regeixen la tresoreria, no ja per delegació sinó en funció de tresorers, són Felip d'Artigues i Guillem de Parra. El 1409 són Bernat Despujol i Guillem de Parra de nou, aquest darrer absent perquè sofreix de poagre —gota—, i substituït en la visura de l'inventari per Francesc de Ferriol.

El 1410, qui regeix la tresoreria és el canonge Jaume Taulats, junt amb el també canonge Francesc de Coromina, i el 1411 apareix de nou en la funció de canonge el tresorer Francesc de Ferriol, ara junt amb Ferrer Eruga, el qual és absent també, con en el cas anterior, perquè pateix de poagre, i és substituït per Jaufred de Riudeperes. L'any següent, 1412, consten com a tresorers Joan Dachs, sotssacristà, i Jaufred de Riudepe-

res, i finalment, les últimes dades que ens proporciona el document són les de 1414, en què consten com a canonges responsables de l'administració de la tresoreria Jaume Taulats i Ramon de Cortils.

L'inventari, com el de 1342 i el de 1368, comença per la creu major i hi segueixen altres creus. Tant pel que fa a les creus com pel que fa a tota la resta d'objectes, en alguns casos són fàcils d'identificar en aquests dos inventaris precedents que ja vàrem editar, mentre que en altres casos és clar que es tracta d'objectes de nova adquisició i, encara, en molts casos la imprecisió de la descripció fa difícil o impossible identificar amb certesa els elements d'aquest inventari en els altres.

Com en els inventaris precedents, els béns i objectes recollits per l'inventari són objectes d'orfebreria i argenteria, principalment vestiments i robes litúrgiques, i també llibres, tots aquests objectes relacionats amb el culte a la catedral.

L'inventari no segueix inicialment cap ordre que quedi reflectit de manera explícita, ni tampoc es fa constar de manera explícita on es troben les diferents coses que s'inventarien, a excepció de quan es descriuen els objectes que hi ha dins una caixa, arribanc o armari, cas en el qual sí que es fa constar què hi ha en cada un dels calaixos. En aquest sentit és de destacar, per exemple, la relació de les coses que hi ha en un armari de vuit calaixos, relació que es comença el dia 8 de novembre i s'acaba el dia 15 i que conté més de noranta *ítems*, que agrupen prop de dos-cents objectes, la gran majoria vestiments litúrgics.

En la revisió de l'inventari que es porta a terme el 1405, s'hi afegeixen una trentena d'objectes, entre els quals hi ha, a banda de vestiments i robes, alguns elements d'orfebreria i dos llibres. En la revisió de juliol de 1409, s'hi incorporen elements de roba, i en el de setembre de 1410 només s'hi afegeix un drap d'or imperial procedent de la sepultura del bisbe Diego de Heredia, que hauria mort el mateix any, i una imatge sobre taula de la faç de la Verge Maria.²

En el de 1411 s'hi afegeix una casulla i dues capes, i en el de 1412, a banda de justificar algunes modificacions en objectes inventariats que transitòriament són fora de lloc o que han estat modificats, s'hi incorpora també una capa, una bossa de seda, una tovallola, dues banderetes i uns tapits rasos.

Entre els objectes que configuren la riquesa de la catedral a principis del xv segueixen tenint un pes important els objectes que procedeixen de l'episcopat del bisbe Galceran Sacosta (1328-1345) i també tenen pes important els procedents del de Ramon de Bellera (1352-1377).

Per acabar, extraurem de l'inventari i de les seves addicions el que són referències a llibres. Tenint en compte que es tracta de llibres recollits en l'inventari en tant que existents dins les reixes de l'altar i dins la

2. Probablement es tracta del retauló de Jaume Cabrera, ara dipositat al Museu Episcopal.

sagristia de la catedral, i obviant, per tant, els que podien ser, i eren, en altres dependències de la catedral, els llibres esmentats són:

— Un missal mixt en pergamí que el bisbe Sacosta havia donat a la seu de Vic.

— Un pontifical de mitja forma en pergamí amb cobertes de fusta recoberta de cuir verd.

— Un missal en pergamí amb cobertes de fusta que serveix als domers.

— Un llibre en pergamí amb cobertes de fusta anomenat *Llibre de testaments*, el qual té el capítol.

— Un altre llibre de pergamí amb coberta de fusta recoberta de pell blanca, anomenat *Llibre de testaments*, que també té el capítol.

— Un missal de pergamí que serveix habitualment a l'altar.

— Un epistoler nou.

— Dos ordinaris que serveixen als domers per a administrar sagraments.

— Un quadern de gran format en pergamí, en què hi ha la llegenda de la Transfixió i que està cosit al llegender.

— Un llegender de sis quaderns de gran format en pergamí.

— Un missal sense evangelis ni epístoles, escrit en pergamí amb coberta de fusta recoberta de cuir verd, amb algunes caplletres il·luminades.

— Un llibre en pergamí anomenat *Text Major*, amb coberta d'argent daurat amb imatges, llegat de Bernat de Llerç.

— Un llibre en pergamí anomenat *Text Menor*, amb cobertes d'argent daurat amb imatges.

— Un llibre en pergamí «de lletra antiga», anomenat *Text Antic*, amb cobertes amb fulla d'argent blanc i amb algunes imatges antigues.

— Un llibre en pergamí anomenat *Joan Bellet*, que té el capítol.³

Com a llibres afegits el 1405 hi ha:

— Un llibre en pergamí, notat i historiat, amb cobertes de cuir negre, «de lletra antiga».

— Un evangelister i epistoler amb cobertes de fusta.

A banda d'això, hi consten també dos llibres que inicialment s'anotaren però l'anotació dels quals s'anul·là després pel fet que es trobaven fora de les reixes de l'altar, en el faristol, i per tant fora de l'àmbit inventariat. Són, en concret:

— «Un llibre gran, bell, scrit en pergamins e notat de sinc recles negres, apellat *Dominical*, cobert de posts amb pell de bou pelosa amb ii tenchadors larcs de cuyro vermell».

3. *Joannis Beleth de ecclesiasticis officiis*. Probablement es tracta del manuscrit que encara es conserva a l'Arxiu Capitular de Vic, amb el número 134 (LXXXIV del catàleg de Villanueva).

— «Un altre libre gran, bell, escrit en pergamins e notat de sinch regles negres appellat *Santorat*, cubert de posts ab pell de bou pelosa amb II tenchadors semblants que demunt».

També s'anul·là la inscripció de «I coern de pergami de forma migana de constitucions de Teragona», perquè no es va trobar en les revisions posteriors a 1402.

L'inventari és escrit essencialment en català, llevat d'algunes parts formulàries en llatí i de l'ús de denominacions llatines per a referir-se a alguns dels objectes.

En la transcripció, respectem l'original en llatí i només desenvolupem les abreviatures i normalitzem la puntuació i les majúscules inicials. Pel que fa al text en català, seguint el que és habitual, normalitzem la puntuació i les majúscules inicials, i també l'accentuació per tal de fer més entenedor el text.

INVENTARI DE LA TRESORERIA DE LA CATEDRAL DE VIC
DE 1402-1414 (ACV 34/9, f. 1-22)

[f. 1]

Inventarium ornamentorum ecclesie Vicensis, factum⁴ diebus et forma hic expressis.⁵

[f. 2]

Inventarium ornamentorum Beati Petri Vici⁶

Noverint universi, quod die sabbati que erat quarta mensis novembris anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo secundo, in presencia mei Bartholomei Squeyo, scriptoris jurati sub notario infrascripto et in presencia etiam discreti Johannis de Albareda et Petri Bonell presbiterorum vicensium, testium ad hec specialiter vocatorum et assumptorum,⁷ venerabiles Franciscus de Condamina, Petrus Perer subsacrista et Franciscus de Ferriolo, canonici Vicenses [...] ad subscripta ab honorabile domino Berengario Manyosa, in decretis bacallario ac officiale et vicario generale reverendi in Christo patris domini domni Didaci, miseracione Divina episcopi et honorabilis dominis et capitulo Vicense deputati pro conservacione jocalium et bonorum beati Petri et ecclesie Vicensis pro eo quia Tesauraria vaccat ad presens,⁸ in ceperunt facere memoriale sive inventarium ac repertorium de omnibus et singulis crucibus, palliis, vestimentis et aliis omnibus et singulis jocalibus, rebus et bonis dicti beati Petri et sue ecclesie Vicensis et⁹ eius altaris que intus rexias et sacristia ipsius ecclesie adinvenire poterunt premissis [...] signo sancte Cru+cis in moddo qui sequitur:

Et primo invenerunt iuxta et retro altare beati Petri Vici la creu major antiga sobradaurada ab alguns esmalts e ab moltes¹⁰ peres de diverses colors e reliques.

Item altre creu d'argent appellada la creu de XII preveres.

Item altre creu d'argent processional en I ha del *lignum Domini*.

Item altre creu de cristall ab lo crucifix de vori.¹¹

[f. 2v]

Item altre creu d'argent sobeaurada en que ha del *lignum Domini* e ha IIII smalts en lo peu sens crucifix.

Item altre creu d'argent sobraaurada en lochs, amb crucifi ab IIII esmalts en lo peu, ab senyal de Fonollet.

Item altre creu petita de coure ab crucifix de vori ab lo bras trenchat.

4. Segueix, ratllat, *pro*.
5. La resta de la pàgina és en blanc. Només hi ha l'anotació *Divinam*. La pàgina posterior també és en blanc.
6. Segueix, ratllat, *die sabbati quarta novembris [.....] Bonelli presbiteri*.
7. Segueix, ratllat, *Venerabilis Berengarius Ma[...], in decretis bacallarius ac officialis et vicarius generalis in spiritualibus et temporalibus reverendi in Christo patris et domini domni episcopi Didaci Dei gracia episcopi*.
8. Segueix, ratllat, *suce*.
9. Segueix, ratllat, *a*.
10. Segueix, ratllat, *de*.
11. Segueix en línia a part, ratllat, *Item una creu de Limoges que est fracta propter eius vetustatem seu antiquitatem*.

- Item una bella custòdia d'argent sobraaurada \a VI cayres/, que feu fer en Guillem dez Vilar quondam \domer de la dita seu/.
- Item¹² una custòdia d'argent daurada rodona ab son cuberta, ab creu e crucifix, la qual se diu que fon copa del bisbe Guàrdia.
- Item altre custòdia¹³ d'argent sobre daurada ab esmalts feta en manera de sepulcra, ab¹⁴ \dos/ angels, I en cascún angle, ab son peu de III asmalts, en la I dels quals és lo crucifix e ab la creu al mig al cap.
- Item una altre bella custòdia de cristall d'argent sobre daurada, e esmaltada, apellada de Badia, ab algunes peres ab cuberta, ab ismages en la sumitat I àngel a semblança de sant Michel en la qual fal I^a pedra.
- Item una gran custòdia d'argent sobredaurada/ a manera de sepulcra ab IIII peus e a la part devant la effigie de la Magestat e la I^a part de sant Pere, l'altre de sant Pau e en la cuberta la salutació ab creu levedissa e a part detràs la effigie de IIII evangelistes, e en la qual se fa la reservació del Corpus.
- Item una tauleta d'argent en part daurada ab lo crucifix embotit e les ymatges de santa Marie e de sant Johan ab I safir al cap, abta per [.....] [f. 3]¹⁵
- Item II canalobres d'argent blanch ab los poms daurats ab VI smalts en cascun pom ab senyals en alguns de les claus de Sant Pere.
- Item I calçe d'argent deurat molt usat ab sa patena ab una creu en lo peu del calçe.
- Item encenser d'argent petit rodon.
- Item¹⁶ una naveta d'argent blanch ab sa cullereta.
- Item I bací d'argent¹⁷ en què se té la salpassa.
- Item I salpasser lo mànech d'argent ab I anell d'argent en la coha.
- Item I reliquiari cubert \de fulla/ d'argent ab ymages, en lo qual se adora lo diuendres sant la Vera Creu¹⁸ fet a manera de libre.
- Item una image de medona Sancta Marie de pera marbre, ab I mantell de diaspre vert abrigada ab una coroneta d'argent al cap, *modici valoris*.
- Item una gran ymage de sant Pere de fust daurada en part, ab tiara e claus.
- Item II angels de fust, ab les ales e cabells en part daurats.
- Item I cubertor de seda de diverses colors ab senyal d'*agnus Dei* qui sta sobre l'armari.
- Item deíus lo dit drap sobre l'armari I drap listat veyll ab listes blanques e negres.
- Item I dossier de tela negra ab brots obrats de pinzell.
[f. 3v]
- Item¹⁹ IIII cortinas reyls de seda qui stan en les colones de l'altar ab lurs verge-ses e anels de ferra.
- Item III gomfanons reyls ab senyals de claus al mig.
- Item I armari veyll qui sta detràs l'altar, *in quoquidem armario sunt inventa res qui secuntur*:

12. Segueix, ratllat, *II altres custòdies d'argent sobre aurades*.

13. Segueix, ratllat, *en m*.

14. Segueix, ratllat, *IIII*.

15. Segueix, ratllat, *dar pau*.

16. Segueix, ratllat, *I salpasser*.

17. Segueix, ratllat, *per*.

18. Segueix, ratllat, *dins la qual ha IIII [...] en*.

19. Segueix, ratllat, *unas*.

- Item²⁰ una tovallola de drap de li obrada de cascuna part de seda de diverses colors ab flocadura de seda de colors blanque, verda, vermella.
- Item altre tovallola de drap de li obrada de seda de diverses colors, folrada²¹ oldà ab flochs vermells e botonets d'argent.
- Item altre tovallola de drap de li obrada de seda de diverses colors ab folradura de tafatà groch e flochs de seda de color vert.
- Item altre tovallola de li blanque ab listes²² e vore obrades de seda flocada als caps de seda de diverses colors.
- Item una aluda per a tenir encens.
- Item²³ I vel de seda de pocha valor.
- Item una caxeta antiga enlaunada de ferra, *modici valoris*.
- Item unes taules de vori²⁴ de III pessés ab algunes ymages.
- Item I pom de launa per calfar les mans a l'altar.
- [f. 4]
- Item I missal mixt de pergamins lo qual lo reverent bisbe sa Costa donà a la seu de Vich.
- Item I coxi obrat de seda.
- Item I libre scrit \de/ pergamins de posts e ab cubertes de cuyr vert cubert, appellat Pontifical de miga forma, segons que comensa en la segona pàgina escrita "*Nos faciendi*" e fenex en la dita pàgina "*ecce dabit voc[]*", e comensa la penúltima folia escrita "*datum perempniter*" e fenex "*cum pace*".
- Item I libre de pergamins ab cuberta de posts appellat missal, que comunament servex als domés.
- Item una tovallola de drap de li tota blancha e stessa.
- Item una capsa petita \de fusta pintada/ ab cubertor, en la qual se diu que ha reliquies d'oltramar.
- Item una caixa de fust feta a manera de sepulcra, era segellada ab cera vermella, fon dessegellada e oberta e dintre foren trobades moltes e diverses relliquies. Fon segellat ab cera verda en II lochs.²⁵
- Item libre de pergamins cubert de posts appellat "Libre de testaments" \lo qual té Capítol/.
- Item I altre libre de pergamins cubert de posts e de pell blancha appellat "Libre de testaments". \lo qual té Capítol/.
- Item²⁶
- Item IIII canalobres grans de ferra.
- Item una caixa de fust plana *sive* stoix, en què sta una tovallola de velut blau ab I *agnus Dei* al mig, que servex a combregar.
- [f. 4v]
- Item una stola blancha de li.²⁷

20. Abans hi ha, ratllat, *Et primo una tovallola de drap de seda listada de diverses colors folrada de sendat croch.*

21. Segueix, ratllat, *de fat [] vermell.*

22. Segueix, ratllat, *obra.*

23. Abans hi ha, ratllat, *Item una caixa de fust petita ab lo cubertor trenchat, per a tenir hòstias.*

24. Segueix, ratllat, *ab a.*

25. En anotació al marge esquerre: *fou sagalada en II lochs ab cera vermeylla ab sagell de Riudeperes.*

26. Segueix, ratllat, *alguna sort de VII/ capides e de trossos de cortines, so a saber, que [...].* També, en anotació marginal igualment ratllada, *Ha hic ara VII capides.*

27. Segueix, ratllat, *Item una stola de seda oldana.* També, en anotació marginal: *Ha servit a un prevera a soterrar. A-n'hi una blancha en loch de aquella.*

- Item un banchal de fust per ornar l'altar a les festes.
 Item II canalobres poquets de Limoges.
 Item una creu d'argent petita ab crucifix que servex als albat.
 Item una creueta d'argent ab I poch del *lignum Domini* ab III pedres ab lo peu de coure o lautó.
 Item una creueta d'argent ab II brassos.
 Item una altre creueta de lautó ab II brassos.
 Item una creueta d'argent \la qual/ ab tornets que aquí són se pot²⁸ obrir, dins la qual se diu que ha algunes rellíquies.
 Item una caxeta de vori antiga feta a manera de sepulcre.²⁹
 [f. 5]
 Item I missal de pergami qui servex tot jorn a l'altar.
 Item I coxi obrat de seda.
 Item I epistoler nou.
 Item II libres ordinaris qui servexen als domés a ministrar los sagraments.
 Item II esquelletes petites qui servexen com lo cors de Jhesu Christ³⁰ és portat als malalts.
 Item II tovalloles de poch valor qui servexen als domers.
 Item en I arquibanch qui és dins les rexes de sant Pere de III calays, en la I dels quals fon trobat I librer nou cubert de drap de li qui servex als aniversaris.
 Item I coern en què és la legenda de transfixione, de gran forma, de pergami. \és cosit en lo legender/.
 Item VI coerns de pergami de gran forma, de legender.³¹
 En l'altre calax del dit arquibanch foren trobades IIII cortines antigues³² de drap de vels.
 Item I pali de altar de diaspre oldà apellat Ferial.
 En l'altre calax no-y havie res.

Subsequenter vero die lune, que erat sexta dies mensis novembris anno iamdicto, dicti venerabiles Franciscus de Condamina et Franciscus de Ferriolo, visores et comisarii una insolidum cum dicto venerabile Petro Perers³³ per dictum [f. 5v] honorabilem Capitulum deputati ut predicti, continuando dictum inventarium, presentibus me scriptore et presentibus pro testibus discreto Raymundo de Benagiis presbitero beneficiato Vicensis et Guilelmo Clar, scu-

28. Segueix, ratllat, *obr*.
 29. Segueix, ratllat, *Item I libre gran bell scrit en pergamins e notat de sinc recles negres apellat "Dominical", cubert de posts ab pell de bou pelosa ab II tenchadors larchs de cuyro vermell segons que comense en la segona fulla de les scrites "Leyson" e finex en aquella "kirie", e a la penúltima fulla de les scrites comensa "seus" e finex "agnus". En anotació marginal: està en lo faristol fora les rexes.*
 Encara, segueix també ratllat, *Item I altre libre gran bell scrit de pergamins e notat de sinch regles negres appellat "Santorat", cubert de posts ab pell de bou pelosa ab II tenchadors semblants que demunt, segons que comensa en la segona fulla de les scrites "leyson" e finex "kirie", e la penúltima fulla de les scrites comensa "patrocinium" e finex "alleluya". També en aquest cas hi ha anotació marginal: Està en lo faristol fora les rexes.*
 30. Segueix, ratllat, *va al*.
 31. Segueix, ratllat, *Item I coern de pergami de forma migana de constitucions de Teragona.* En nota al marge, també ratllat, *Non fuit. Non fuit inventum.*
 32. Segueix, ratllat, *ab rey*.
 33. Segueix, ratllat, *[...iss]*.

tifero dicti honorabilis Francisci de Feriolo, dixerunt esse et se invenisse res et bona sequentia:

Et primo I tepit qui servex al peu de l'altar; squinçat als caps.

Item VI cuxins qui stan en les cadires dels prevera, diacha e sotsdiacha.

Item III lanternes grans de ferra.

Item II canalobres grans de Limoges.

Item II canalobers on stan los ciris d'en Gualba.

Item II feristols, lo I dela Epistola, l'altre de l'Evangeli.

Item I tepit squinsat.

Item I arquibanch de II calays, *in uno quorum erant sequentia*:

Et primo I drap de sendat listat de listes de seda qui servex a cobrir l'altar major.

Item IIII cortines blanques floquades qui servexen engir l'altar en temps de coresma.

Item³⁴ VIII/ axugamans.

In altero vero calax erant sequentia:

Et primo³⁵ XIII/ teles de drap de li qui servexen axí a l'altar major com a sant Pere sa Confessió, com a sant Nicolau.³⁶

Item I libre scrit de pergamins cubert de posts ab cuberta de cuyro vert appellat missal sens evangelistes e epistoles ab algunes cap[f. 6]letres illuminades d'aur.

Item II calderetes poques de salpaça.

Item fuerunt invente subra altare maius dicte sedis bona sequentia:

Et primo I pali vermell ab son frontal de drap d'aur appellat dels raixs.

Item altre pali deiús aquell antich de drap d'aur *modici valoris*.

Item V teles sobre l'altar.

Item una cuberta de cuyro vermell.

Item una tovallola obrada de seda de diverses colors ab ausells, flocada als caps ab alguns botonets d'argent.³⁷

Item in sacristia dicte sedis fuerunt invente res sequentes:

Et primo in quodam armario concavato parieti, uns candalobres d'argent grans daurats esmaltats³⁸ ab VI esmalts en los peus, en los III dels quals són los senyals de les claus de sant Pere.

Item II canalobres petits de lautó e de crestall.

Item I calçe d'argent gran daurat ab II esmalts en lo peu en la I dels quals és lo crucifix en lo pom, ab esmalts ab alguns senyals de sant Pere, ab sa patena ab V esmalts, lo qual donà en Benages.

Item altre cälzer d'argent daurat ab III esmalts en lo peu ab sa patena ab I esmalt.

Item altre calçe d'argent daurat ab III esmalts en lo peu. [f. 6v] ab sa patena sens esmalts. Item I^a cuyllereta d'argent blanch que servex a metre aygua en lo calçe.

Item altre calçe d'argent daurat ab sa patena sens esmalt.

Item una capsa d'argent per tenir hòsties ab I esmalt en la cuberta ab senyal de Fonollet.³⁹

34. Segueix, ratllat, *alguns*.

35. Segueix, ratllat, *XVII*.

36. Segueix, ratllat, *com a sant Bernat*.

37. Segueix, ratllat, *Item altre tovallola de li oldana ab listes obrades de seda*.

38. Segueix, ratllat, *qui foren fets en temps*.

39. Referent amb probabilitat a Hug de Fenollet, bisbe de Vic (1346-1349).

- Item una altre capsa d'argent⁴⁰ apta per a tenir crisma ab I esmalt en la cuberta ab lo senyal del bisbe ça Costa.⁴¹
- Item I libre escrit de pergamins appellat lo Test major cubert d'argent daurat ab ymages, lo qual fon laxat a sant Pere per en Bernat Lerç quondam.
- Item I altre libre escrit de pergamins appellat lo Test menor cubert d'argent daurat ab ymages.
- Item I altre libre escrit de pergamins de letra⁴² antiga appellat Test antich, cubert ab fulla d'argent blanch ab algunes ymages antigues.
- Item I⁴³ bací petit d'argent ab broch per dar ayga a mans, lo qual ab I altre qui ja és demunt donà an Ferigola.
- Item II canadelles d'argent grans.
- Item altre perell de canadelles d'argent poques.
- Item I encenser d'argent marchat ab senyal de⁴⁴ \claus/ lo qual donà an Barthomeu Ferrer sacristà.
- Item altre encenser d'argent blanch marchat de march de Barchinona.
- Item altre encenser d'argent daurat marchat de march de Avinyó.
- [f. 7]
- Item una crossa d'argent en V pessas daurada en lo cap ab alguns esmalts ab senyals de sant Pere e de Costa, ab son⁴⁵ stoix de cuyr, qui fon del bisbe ça Costa.
- Item altre crossa d'argent en IIII pessas, tota daurada en lo cap ab ymages e esmalts de senyals de Calviello, ab son stoix de cuyro, qui fon del cardenal de Tarrassona⁴⁶.
- Item unes crimelles d'argent fetes a manera de capsas.
- Item I bací petit⁴⁷ \apellat sincopico, d'argent/, on se mescla lo bàsem ab una cullereta⁴⁸ de ferre.
- Item una naveta d'argent per a tenir encens, daurada alesores ab II babuhins en los caps, ab una cuyereta d'argent.
- Item una creueta de fulla d'argent ab⁴⁹ \IIII/ pedres⁵⁰ \sembrada a la una part de perles en què ha de sepulcre de Jhesu Christ/.
- Item I pom \que és/, a perer⁵¹ \de hom/, de cristall.
- Item I anell d'argent pontifical ab una pedra groga ab algunes perletes.
- Item VIII anells d'argent e han-i alguns de aquells d'aur ab diverses peres.
- Item algunes pedres e perles menudes.
- Item I cor d'argent blanch. \Item una nosca miyana d'argent daurada e ab seyal del bisbe sa Costa, ab IIII esmalts ab reliquies, lo qual fou del dit seyor bisbe./
- Item una capsas ab alcun argent menut trenchat e ab algunes pedres de diverses colors.

40. Segueix, ratllat, *dat*.

41. Segueix, ratllat, *lo qual té lo senyor bisbe*.

42. Segueix, ratllat, *ang*.

43. Segueix, ratllat, *bacinet*.

44. Segueix, ratllat, *Papa Clement*.

45. Segueix, ratllat, *stix*.

46. Fernán Pérez Calvillo, aragonés, bisbe de Vic des de 1387 i que el 1392 passà a Tarragona.

47. Segueix, ratllat, *fet a mà*, i hi ha crida que remet a afegit al marge.

48. Segueix, ratllat, *d'argent*.

49. Segueix, ratllat, *algunes*.

50. Segueix, ratllat, *de vidra*.

51. Segueix, ratllat, *dom*.

- Item una bella creu d'argent daurada obrada ab diverses archets e ymages e esmalts. En la I cap són les armes de mosser Johan are bisbe d'Oscha⁵², e en l'altre les claus de sant \Pere/, la qual obrà en [f. 7v] Carbonell argenter de Vich.
- Item unes taules de vori gentilment obrades de diverses ymages.
- Item I stoix de fusta dins lo qual fon trobada una ymage d'argent de sant Pere obrat en lo peu de arxets e ymages d'àngels e esmalts ab senyal de Soler, lo qual l'onorable en Pere des Soler, canonge de Mallorque a la sgleya de Vich donà.
- Item⁵³ I colaret de seda morada ab dos gafets d'argent per portar la dita ymaga.
- Item I libre scrit de pergamins appellat Johan Bellet \lo qual té lo capítol/.
- Item I arquibanch larch d'un calax⁵⁴ *in quo fuerunt invente res sequentes*:
- Item primo III bordons d'argent ab⁵⁵ \los/ caps daurats, en los poms esmaltats ab senyals de sant Pere.
- Item IIII mitres antichs ab algunes pedres e perles e argent.
- Item I bordó \well/ de fust de⁵⁶ \pany d'or daurat/ per portar la creu major.
- Item una tovallola domesquina verda ab listes blanques e vermelles.
- Item I cordó de seda vermella ab botons de fil d'aur \qui servex al dit⁵⁷ bordó a ligar/.
- Item II poals d'aram.
- Item I feristol de ferra plagadís.
- Item una⁵⁸ cadira de ferra plagadissa ab lo siti de cuyro vermell.
- Item altra cadira de fust plegadissa.
- Item IIII pessets de tepits vermelles ab brots ab senyals de Pujol.
- Item IIII tepits veyrats.
- Item una caxa gran de I calax *cum rebus sequentibus*:
[f. 8]
- Item primo I cubertor de seda ab barres verdes e vermelles ab sotana de⁵⁹ \tela/ vert.
- Item I altre cubertor de seda⁶⁰ \vermeyll⁶¹ ab folradura groga, qui servex al prevera quant se fa l'offici al cor en festas solemnes.
- Item I drap de seda \oldà/ ab senyal de Costa, qui's posa devant lo bisbe a la cadire del cor.⁶²
- Item II capes de diasprell vermell oldanes.
- Item⁶³ \I^a/ capa morades de seda ab sotana de drap gros de li.⁶⁴

52. Joan de Baufés, normand, bisbe de Dax a la Gascunya, entrà a la seu vigatana el 1392 però a la tardor de l'any següent fou traslladat a Osca.

53. Abans hi ha la crida que remet al marge on hi ha l'Item que s'insereix.

54. Segueix, ratllat, *ab*.

55. Segueix, ratllat, *II*.

56. Segueix, ratllat, *oripell*.

57. *a la dita* rectificat *a al dit*, i segueix, ratllat, *creu*.

58. Segueix, ratllat, *cari*.

59. Segueix, ratllat, *drap blau*.

60. Segueix, ratllat, *dels*, *ab barres verdes e vermelles*.

61. Segueix, ratllat, *e grogues*.

62. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item una capa de diasprell vert oldana \esquinsada/ ab fjesadura streta ab senyal de petxina*. En anotació al marge: *Es estada desfeta per adobar altres capes*.

Encara, en línia següent i també ratllat, *Item II capes de seda de diasprells verts espe-llades d'en Nadal, oldanes*. En anotació al marge: *rupte sunt*.

63. Segueix, ratllat, *II*.

64. En anotació al marge dret, ratllada, *es estada desfeta la I per adobar les altres*.

Item una capa de seda qui fo antigament de monge qui are servex al bisbe Sarrier.⁶⁵

Item una capa de seda ab lo camp negre obrada d'aur ab fresadura ab senyal de ondes e de flor de liz de poca valor.⁶⁶

Item I vestiment, ço és casula de sendat \olana/ violat ab fresadura soreta pel mig, ab sotana de tela groga, son camís blanch stes, stola, maniple e sinyell. [f. 8v]

Item altre vestiment de bochassim vert gay ab fresadura antiga ab camís, stola, maniple e sinyell, qui és per serveyll dels domés.

Item I vestiment de diache del dit bochassim lo qual és a servey dels domés.

Item uns vestiments de⁶⁷ seda de pampolat vert, ço és, casulla e dues dalmàtiques ab fresadures antigues ab lurs camís blanchs stessés, stoles, sinyells e maniples, e servexen los dies ferriats al altar major.

Item uns vestiments de cotonina negre, ço és, casulla e dues dalmàtiques ab fresadures de veta fres⁶⁸ ab sotana de tela blava.

Item una capa de vellut negre \olana/ ab senyal de Puig, ab sotana de tela negra.

Item I^a capa negra⁶⁹ de poca valor.⁷⁰

Item II capes de drap d'aur vell oldà ab folradura de tela groga.

Item una dalmàtica de bocassim vert antiga.⁷¹

Item II dalmàtiques vermelles e II blanques de acòllits.

Item⁷² \VIII/ camís dels acòllits d'onraments.⁷³

Item I pali ab senyal de Colomines, oldà.

Item II bordons de fust ab lo pom de crestall.

Item VIII pesses de cortines de diverses colors e de diverses senyals, qui servexen a enpeliar lo cor \totes olanes/.⁷⁴

[f. 9]

Deinde autem die⁷⁵ \mercuri/ que erat⁷⁶ \octava/ dictorum mensis et anni, presentibus me scriptore⁷⁷ et presentibus etiam pro testibus Gabrielis Romei clerici et Bernardi Lobets, presbiteri beneficiati, Vicensium, dicti venerabiles⁷⁸

65. Sic. No existeix cap bisbe de Vic amb aquest cognom i, per tant, no és clar si es tracta d'un error. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item I capa de seda de diasprell vert ab folradura de drap groch oldane*. En anotació al marge esquerre, ratllada: *És estada desfeta la una per adobar les altres capes*. En anotació al marge dret, ratllada: *són desfetes abdues per adober les altres*.

66. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item una capa de seda sotil ab lo camp vert obrada d'aur ab senyal de Gualba, ab flocadura de filadiç en los peus ab sotana de tela vermella*. Al marge, ratllat, *rupta est*.

67. Segueix, ratllat, *cotoni*.

68. Les dues darreres paraules, lectura dubtosa.

69. *V capes negres* rectificat a *Ia capa negra*.

70. Segueix, en afegit ratllat, *són les tres desfetes*.

71. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item una \dues/ capes oldanas squinsadas*. Al marge, ratllat, *rupte sunt*.

72. Segueix, ratllat, *VI*.

73. Al marge, ratllat, *són-ne desfets los dos*.

74. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item una casula de drap de seda oldana forrada de tela blava*. Al marge hi ha, ratllada, l'anotació *rupta est*, però a continuació hi ha, també ratllada, l'anotació *Fou vestida al rector de Mogroy com lo soterraren*.

75. Segueix, ratllat, *martis*.

76. Segueix, ratllat, *septima*.

77. Segueix, ratllat, *testes antedictis, dicti venerabiles visores sive commissarii*.

78. Segueix, ratllat, *visores sive*.

comissarii continuando dictum inventarium dixerunt esse et se invenisse in et de bonis et rebus dicte ecclesie Vicense, res et bona sequentia:

Et primo⁷⁹ I armari gran ab VIII calays.

E en lo primer calax VII capes de⁸⁰ domesquins blancs stessos ab fresadura d'aur ample ab ymages folrades de tafatans verts \ab armes o seyals de mosser Garsia archabisbe de Seragossa/⁸¹

Item una casulla e dues dalmàtiques e⁸² \dues/ tunisselles del dit drap ab fresadura d'aur ab ymages folrades de tafatans verts, stoles, maniples e collars del dit drap e sendalles ab lur compliment del dit drap.

Item I gremial del dit drap, flochat d'aur e de seda blava, les quals capes e vestimens e gremial mosser Garcie, archabisbe de Ceragoça \abans bisbe de Vich/ donà a la dita seu.

Item uns vestiments, ço és, casulla e II dalmàtiques de diaspres verts, lo camp vermell, ab fresadura streta d'aur \ab/ ymages folrats de tafatans verts ab lurs stoles, maniples e collars.

Item altres vestiments blancs, ço és, una casulla e una dalmàtiga de diaspre blanch ab fresadura seranesca folrats de⁸³ tafatans o tercenells vermells ab lurs stoles e maniples, e una dalmàtiga de sendat blanch folrada de cotonina blanca.⁸⁴

[f. 9v]

Los quals vestiments prop dits foren del bisbe ça Costa.

Item altres vestiments, ço és, casulla e una dalmàtiga de domesqui violat sembrat d'aur ab fresadura del drap mateix folrats,⁸⁵ ço és la casulla de tercenell groch e la dalmàtiga de tela groga.

Item una dalmàtiga de sendat violat folrada de tela groga ab lurs stoles e maniples.

Item altres vestiments de bochassim vermell, ço és una casulla e II dalmàtiques ab fresadura serranesca, ab senyal de podadores, sens folrades, ab lurs stoles, maniples e collars.

Item altres vestiments \ço és casula e II dalmàtiques/, de velluts vermells ab fresadura d'aur ab miges ymages folrats de tafatans verts, ab lurs stoles e maniples.

Item una capa del dit vellut ab fresadura d'aur ab miges ymages devant e detràs, folrada de tercenell vert.

Los quals vestiments e capa foren dats per la festa de sant Blay.

In⁸⁶ secundo calaxio una capa de vellut vermell brodada de brots de fil d'aur e d'argent ab senyals de liris e de papagalls, ab fresadura solenna d'aur ab ymages folrada de tercenell vert, la qual fou de Francesch Lerç.

Item una capa de domesqui vermell ab fresadura d'aur \ab/ diverses ymages folrada de tercenell blau, que fou mosser Pere Perers subsacrista.

79. Segueix, ratllat, *dixerunt in quo*.

80. Segueix, ratllat, *de domesci*.

81. García Fernández de Heredia, aragonès, bisbe de Vic (1377-1387) i que passà després a la seu metropolitana de Saragossa.

82. Segueix, ratllat, *una*.

83. Segueix, ratllat, *tercenells*.

84. Segueix, en afegit ratllat, *lo qual fou de moser Galceran sa Costa*. En línia a part, també ratllat: *Item I collar de fresadura d'aur oldà*.

85. Segueix, ratllat, *de*.

86. Al marge, *Usque hic*.

Item una capa de drap d'aur luquès ab lo camper blau ab fresadura d'aur de diverses ymages, folrada de tafatà vermell, qui [f. 10] fon d'en Salvador des Quer, alberguer.

Item una altre capa de vellut blau stes ab fresadura d'aur ab ymages embotides folrada de tafatà vermell, lo qual fon d'en Simon Darmes.

Item altre capa de vellut blau stes ab fresadura d'aur ab diverses ymages⁸⁷ folrada de⁸⁸ \tafatà/ vermell,⁸⁹ la qual fon d'en Barthomeu Ferrer sacrista.

Item altre cape de vellut blau stes ab fresadura d'aur ab diverses ymages, folrada de tercenell vermell, qui fon d'en Berenguer de Vilagayà.

Item una capa de diaspre vert ab fresadura d'aur ab ymages ab IIII cabeçes d'argent folrada de tercenell vermell, qui fon del patriarcha.

Item altre capa de diaspre vert ab fresadura d'aur ab ymages folrada de tafatà argentat del vestiment d'en Richomà.⁹⁰

Item una capa de oripell en camper morat ab fresadura simple d'aur ab ymages folrada de tela vert qui fon d'en Galceran ça Sala.

Item una capa de domesquí vermell stessa ab fresadura d'aur ab diverses ymages, folrada de⁹¹ \tela negra/ qui fon d'en Palau.

Item⁹² \dues/ capas d'oripell en camper morat ab fresadures d'aur ab ymages de xerubins folrades \la una/ de tercenell vert e l'altra de sendat vert.

[f. 10v]

Item una capa de drap d'aur luquès antich ab lo camper negre ab fresadura d'aur ab ymages folrada de⁹³ \tela negra/ qui fon d'en Pere Johan ç'Avench⁹⁴ tresorer.

In tercio calaxio una capa d'atertzuni blau sembrada de brots de fil d'aur ab fresadura de brodadures de fullatges e aucells d'aur ab senyal del rey e de Morató, folrada de tafatà vert ab I botó de perles, qui fon d'en Morató.

Item uns vestiments, ço és, casulla e dues dalmàtiques de velluts vermells carmesins⁹⁵ sembrats de brots de fil d'aur e d'argent, ab fresadures axí en la⁹⁶ casulla com en les dalmàtiques d'aur ab diverses ymages, folrats de tercenells verts ab⁹⁷ \una/ stola⁹⁸ \e IIII/ maniples e collars qui foren d'en Pere e Bernat des Pujol, frares e canonges.⁹⁹

Item una capa del dit vellut e brots ab fresadura d'aur ab ymages e folradura de tercenell vert, la qual fou de mosser Guillem ça Parra.

Item II capes de veluts vermells stessés ab fresadura d'aur ab ymages folrades de tafatans verts gays, qui foren de mosser Ramon de Ballera quondam bisbe d'esta seu.¹⁰⁰

87. Segueix, ratllat, *en part*.

88. Segueix, ratllat, *tercenell*.

89. Segueix, ratllat, *e en altra part no folrada*.

90. Miquel de Ricomà, bisbe de Vic de 1345 a 1346, que passà a Barcelona.

91. Segueix, ratllat, *terçanell blau*.

92. Segueix, ratllat, *altre*.

93. Segueix, ratllat, *terçanell vert*.

94. Escrit *ça Vench*.

95. Segueix, ratllat, *ab*.

96. Segueix, ratllat, *casa*.

97. Segueix, ratllat, *lurs*.

98. *stoles* rectificat a *stola*.

99. En anotació marginal, ratllada, *És-se perdut 1 maniple*.

100. Ramon de Bellera fou bisbe de Vic de 1352 a 1377.

- In quarto calaxio, II capes de drap d'aur luquès en camper vermell ab fresedures stretes d'aur ab ymages folrades [f. 11] de tela blava appellades dels raixs.
- Item una capa de domesquí d'aur antiga ab fresadura de fil d'aur e d'argent ab senyals de Portella e de Pinós, folrada de tafatà vermell, qui fon de mosser Berenguer ça Portella.
- Item altre capa de domesquí d'aur en camper¹⁰¹ \blau/ ab fresadura d'aur ab ymages folrada de tafatans verts \appellada d'en Puigbacó/.
- Item II capes de¹⁰² diaspres verts oldanes ab fresadura streta ab senyal de ala, folrades de tela vermella.
- Item II capes de diaspre violat \o morades/ ab fresadures de fill d'aur¹⁰³ ab senyal d'ala en la una, e l'altra fresadura streta d'aur ab ymages folrades de tela blava.
- Item altre perell de capes de Luques blau ab fresadures simples folrades de tela blava appellades de les garces.
- Item altre perell de capes de Luques ab camper blau ab fresadures d'aur ab ymages folrades de tafatans vermells, les quals foren d'en Bernat Lerç.
- Item altre perell de capes de diaspre violat \o morades/ ab fresedures stretes de ymages d'aur folrades de tela blava.
- Item altre perell de capes de Luques de diverses colors, ab letres ab fresedures d'aur ab ymages, folrades en part de tercenell groch e en part de tela blava.
- [f. 11v]
- Item una capa de Luques en camper vermell ab fresadura simple ab senyal de Castellulí, folrada de tafatà blau.
- Item una capa de domesquí d'aur antich ab fresadura serenesca ab senyals de Gualba, folrada de tafatà vert gay.
- Item¹⁰⁴ un perell de capes de¹⁰⁵ aur luquès en camper blanch ab fresedures de vellut vermell ab fils d'aur ab senyals de sant Pere ab folradura de tela blava.
- In quinto calaxio, III pessas de cortines de draps domesquins verts stessos ab V senyals en cascuna de fil d'aur e d'argent de les claus de sant Pere.
- Item I pali vermell dels apòstols ab sotana de tela verda.
- Item I drap d'aur luquès ab camper blau de les Magdalenes.
- Item I drap d'aur antich en camper vermell.
- Item I drap d'aur domesquí en camp blanch.
- Item I gremial sive tovallola de velut vermell sembrat de brots de fil d'aur e d'argent ab I senyal de Pujol al mig, lo qual en segons, ab molts altres joyells, lo relligiós fra Pere des Pujol, monge de cartuxa, lavors canonge e sagristà de Vich, a la esgleya donà.
- Item altre gremial sive tovallola de obre d'aur e d'argent [f. 12] ab ymages e senyals del rey e del bisbe ça Costa, flochat de seda de diverses colors, ab alguns botonets d'argent.
- Item I frontal ab a manera de fresadura d'aur ab diverses ymages, ab floca-dura de seda vermella.

101. Segueix, ratllat, *violat*.

102. Segueix, ratllat, *tercenells*.

103. Segueix, en afegit interlineat ratllat, *la una*.

104. Segueix, ratllat, *una capa*.

105. Segueix, ratllat, *\aur/ luquès blanch*.

Item I pali ab son frontal d'atzeytuni blau ab senyals de fil d'aur e d'argent de sant Pere e de micer Bernat Bertran quondam.

Item I pali de fil d'aur, d'argent e de seda ab ymages ab senyals del bisbe ça Guardia flocat baix de seda groga e vermella.

Item I pali de vellut vermell ab III ymages de fil d'aur, ço és, de sant Pere, sant Pau e sant Andreu.

Item I¹⁰⁶ pali ab son frntal de diaspre pampolat ab pahons.

Item I pali de diaspre blanch sembrat ab son frontal.

Item I frontal d'obre d'agulla de fil d'aur e d'argent ab flocadura de seda de diverses colors.

Item I pali ab son frontal de vellut vermell sembrat de brots de fills d'aur e de seda ab senyals de pujol, folrats de tela negra.

Item I drap luquès pampolat e sembrat folrat de tela blava.

Item I pali de drap d'aur antich en camper¹⁰⁷ \morat/ appellat de les vigílies.

[f. 12v]

Item I frontal de diverses senyals.

Item I pali antich dels preveres.

Item altre pali antich apellat de la Resurectió.

Item una capa de vellut vermell ab fresadura de ymages e d'argent, folrada de tafatà vert, qui fon d'en Francesch Vilaró.

Item altre capa de vellut vermell ab fresadura ampla de fil d'aur e d'argent ab miges ymages, folrada de¹⁰⁸ \tela¹⁰⁹ \negra// la qual fon de Berenguer des Colomer.

Item II capes de vellut vermell ab fresadures d'aur antigues ab folradures \la una verda e l'altra/ blanca,¹¹⁰ la una de les quals fon de Santcliment, l'altre de Sala.

Subsequenter vero die mercuri XV dicti mensis novembris anno iamdicto, presente me Bartholomeo Squeyo, scriptore jurato predicto, et presentibus etiam pro testibus Raymundo de Benagiis et Petro Bonelli, presbiteris beneficiatis Vicensis, iamdicti venerabiles Franciscus de Condamina et Petrus Perers¹¹¹ comisarii una et insolidum cum discreto venerabile Francisco de Ferriolo constituti et deputati¹¹² ut predicatur, continuando dictum inventarium dixerunt esse et se invenisse in et de bonis et jocalibus predictis, sequentes:

Et primo in sexto calaxio dicti armarii una casulla e [f. 13] e una capa pluvial de vestiments dominicals de diaspre vert, la casulla ab folradura de tela groga e la capa pluvial de tela blava.

Item II dalmàtiques¹¹³ \de diacha e sots diacha/ e stoles e maniples d'aquex matex drap, folrades de tela blava.

Item III camís ab lurs àmits ab peraments del dit drap.

Item III camís de drap de li blanch ab peraments de velut vermell ab brots de fil d'aur e de seda los quals donà micer Pere des Pujol a la dita seu.

106. Segueix, ratllat, *fr*.

107. Segueix, ratllat, *negre*.

108. Segueix, ratllat, *tafatà croch*.

109. Segueix, ratllat, *verda*.

110. *blanques* rectificat a *blanques*.

111. Segueix, ratllat, *visores*.

112. Segueix, ratllat, *cont*.

113. Segueix, ratllat, *de*.

- Item III camís de drap de li blanch ab peraments de drap de fulla d'aur.
 Item III camís de drap de li blanch ab peraments de drap de seda ab listes de diverses colors.
 Item III camís de drap de li blanch, los II ab peraments de vellut blau e l'altre ab peraments de vellut verd.
 Item¹¹⁴ I camís ab perament de drap d'aur en camp vermeyll, lo qual fou d'en Ricomà/.¹¹⁵
 Item I sinyell de seda¹¹⁶ suiada ab diverses botons de fil d'aur.
 Item una¹¹⁷ stola de velut vermell folrada de tafatà blau.
 In septimo calaxio, III capes pluvials e casulla de II dalmàtiques e I gremial \sive tovallola processional/ de drap de seda negra ab folradures de tafatà sendrós qui fon del bisbe ça Costa.
 [f. 13v]
 Item una tovallola de drap de li blanch tota brodada d'aur e de seda vermella e blava ab senyal de misser Pere des Pujol.
 Item una casulla e II dalmàtiques de drap de seda vermella e verda¹¹⁸ brodada d'aur ab senyal de Luna, folrades de terçenell vermell, les quals donà lo cardenal d'Aragó are Papa.¹¹⁹
 Item una capa pluvial de diaspre blanch ab fresadura ab ymages ab folradura de tafatà vermell, la qual hi donà lo bisbe ça Costa.
 Item una capa pluvial de diaspre morat ab fresadura d'aur e de seda ab diverses senyals e ab diverses colors, folrada de tela groga.
 Item una casulla e II dalmàtiques de diaspre blanch qui servex als dissaptes.
 Item¹²⁰ una casulla e II dalmàtiques de diaspre blanch ab lunes¹²¹ folrades de drap de li blanch appellades vestiments blancs antichs.
 Item III camís de drap de li blanch ab peraments de drap de seda negra qui servexen de coesma.
 Item I pali de drap negre ab son frontal ab fresadura pel [f. 14] mig, folrat de drap de li blanch qui servex lo die dels morts e per la sepultura dels canonges.
 Item I pali e frontal de drap de seda negra ab sevestre als caps folrat de drap de li blanch qui servex als digmenges de coesma.¹²²
 Item una tovallola de drap de seda violat ab listes de fil d'or als caps e les vores¹²³ folrades de tafatà vert ab senyal de Pujol, la qual hi dóna misser Pere des Pujol.
 In octavo¹²⁴ et ultimo calaxio III capes pluvials e una casula e II dalmàtiques ab ses stoles, maniples e collars \e una tunicella/ de diaspre negre ab fresadura

114. Hi ha al marge una crida que remet a un afegit a peu de pàgina.

115. Miquel de Ricomà, bisbe de Vic de 1345 a 1346, que passà a Barcelona.

116. Segueix, ratllat, *suda*.

117. Segueix, ratllat, *stolla*.

118. Segueix, ratllat, *brodad*.

119. Evidentment, es tracta de Pero Martines de Luna, que accedi al pontificat amb el nom de Benet XIII (1394-1417), i que fou també canonge de la catedral de Vic, cosa que explicaria les seves deixes a la catedral.

120. Segueix, ratllat, *II ca*.

121. Segueix, ratllat, *app*.

122. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item I pali antich de seda blancha ab vovetes de seda vermella e groga fetas a manera de daus ab folradura de drap de li blanch*. Al marge: *ruptum est*.

123. Segueix, ratllat, *folradures*.

124. Segueix, ratllat, *calaxio*.

d'aur e de seda ab diverses ymages ab folradures de tafatà groch, les quals hic donà lo bisbe Ballera.

Item una capa gran e vella de vellut vermell \tota/ brodada d'aur ab diverses ymages ab fresadura ampla de diverses ymages, folrada de tafatà vert, la qual fon de mosser Ramon de Ballera. Appellada capa bisbal.

[f. 14v]

Item una casulla bella de vellut vermell ab fresadura denant e detràs ambpla e bella de diverses ymages folrada de tafatà vert.

Item II dalmàtiques e stoles e maniples del dit drap qui foren de mosser Ramon de Ballera.

Item uns camís de drap de li blanch ab peraments de molt bella fresadura de diverses ymages, ab I àmit ab fresadura de diverses ymages d'aur e de seda.¹²⁵

Item I altre camís de drap de li blanch ab peraments de fresadura d'or e¹²⁶ de seda ab diverses ymages, amb son àmit.

Item una tovallola \de drap domesquí vert/ brodada d'aur qui és flocada de seda vermella de grana e de¹²⁷ fil d'aur.¹²⁸

Item II mantellets de drap de seda qui servexen a la ymage de madona santa Maria¹²⁹ de l'altar de sant Pere.

Item en una capseta sens cubertor diverses trossos de crestall.

Item una bossa de cuyro vert ab trossos de crestayll.

Item una casulla de drap de seda vermella folrada de tela blava, la qual se diu fon¹³⁰ de sant Bernat. Ab sa stola e maniple e una tunicella ab camper vermeyl ab leons folrada de tela groga.

[f. 15]

Item unes sandàlies episcopals antigues.

Postmodum autem die veneris XVII dicti mensis novembris, presente me dicto scriptore et presentis etiam pro testis dicto Raymundo de Benagiis et Bernardo de Lobets, presbitero, beneficiati¹³¹ jamdicti, venerabiles visores,¹³² continuando dictum inventarium dixerunt esse et se invenisse in e de dictis bonis et jocalibus, res et jocalia sequentia:

Et primo I bell mitre ab moltes peres precioses e perles qui fon de micer Huc de Fonollet,¹³³ ab son stoix de cuyr en què fallien¹³⁴ algunes perles e I safir en la I cap, lo qual se diu que fon trenchat en poder de mossèn Ferrando, lavors bisbe de Vich.¹³⁵

Item una noscha d'argent daurada ab diverses peres precioses e perles.

Item altre mitre de fil d'aur ab ymages, ab algunes perles e pedres menudes.

125. Segueix, ratllat, *I poch*.

126. Segueix, ratllat, *de*.

127. Segueix, ratllat, *fill*.

128. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item II trossets del drap de les cortines verts. Dels quals se ha feta una tovallola brodada d'aur que és flocada de seda vermella e grana e de fil d'aur*. En anotació al marge, també ratllada, *han les los beneficiats*.

129. Segueix, ratllat, *dell qui servex detràs*.

130. Segueix una taca d'unes dues paraules de longitud, ratllada.

131. Segueix, ratllat, *venerabiles*.

132. Segueix, ratllat, *et comissarii*.

133. Bisbe de Vic 1346-1349.

134. Segueix, ratllat, *VII*.

135. Fernando Pérez Calvillo, bisbe de Vic (1387-1392).

Item una caxeta plana, in qua inventa fuerunt bona sequentia:

Et primo I stoix de corporals de vellut vert.

Item II tovalloletes blanques obrades e floquades de seda negra.

Item I mochador obrat e flochat de seda.

Item II perells de cirotechas episcopals ab peraments de fils d'aur e de seda ab ymàgens, en II dels quals havia sengles esmalts.

[f. 15v]

Item III perells de cirotechas antichs.

Item IIII vels de seda, és la I negre.

Item altre caxeta plana cum bonis sequentibus:

Et primo I stoix de corporals antich ab sos corporals de dintre.¹³⁶

Item altre stoix de corporals de fil d'aur e de seda ab flochs ab sos corporals de dintre.

Item V corporals

Item uns puyets de canonets d'argent.

Item III gamfanons antichs.

Item I perell de coxins cuberts de drap d'aur ab flochs.

Item IIII coxins petits antichs obrats de seda.¹³⁷

Item una casula de drap d'aur ab creus folrada de tella blava.¹³⁸

Item I gremial sive tovallola processional de drap de seda morisch folrada de blau.

Item I altre gremial o tovallola de li obrat de seda ab flochs e alguns botonets d'argent e de creustall, ab una imaga de santa Maria.

[f. 16]

Item I stoix de fust ab II mitres blanchs.

Item I orologe desfressat, lo qual és en poder de mosser Francesch Ferriol, canonge de la dita seu, qui aquell a ses despeses ha fet adobar.

Noverint universi quod die lune XIII mensis julii anno a Nativitate Domini M CCCC quinto, in presentia mei Guilelmi Mathei scriptoris jurati sub notario infrascripto et in presentia testium infrascriptorum, honorabiles Philipus de Artigis et Guilelmus de Parra, canonici ecclesie Vicensis, rectores et administratores thesaurarie dicte ecclesie per honorabilem capitulum ipsius ecclesie, ut dixerunt, positi, assignati et deputati, ad manus cuius capituli ipsa thesauraria et eius regimen nunc vest/, comprobando inventarium supradictum et res, bona atque jocalia in eodem contenta, quod verum esse et bona omnia supradicta ut superius continetur invenisse dixerunt, continuando in perdictis dixerunt esse et se invenisse de bonis ipsius sacristie et beati Petri res et bona inferius designata, que ibi aponi et scribi voluerunt et fecerunt per me dictum scriptorem ut sequitur:

Primo una capa verda folrada de tafatà vermeyll ab fresadures grans ab images¹³⁹ de Soriano, qui feu mosser Pere Soriano.

136. Segueix, en línia a part i ratllat, i amb una creu al marge esquerre, *Item II trossos de tovallolla ab peraments als caps de vellut vert e vermell ab flocadura, dels quals.*

137. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item una casulla de drap d'aur ab creus folrada de tela blava.* En nota al marge, ratllada: *iam est superius.* Tot i així, com es veurà, l'objecte es va tornar a anotar a continuació.

138. Segueix, en línia a part i ratllat, *Item una dalmàtiga de drap de seda ab lahons de fil d'aur quis diu fo de sant Bernat.* En anotació al marge: *iam est superius.*

139. Segueix, ratllat, *qui és.*

Item I gremial obrat de seda de diverses colors ab flocadura vermella e groga ab botonets de lautó.

Item una tovallola blava ab cap de imaya de fil d'aur folrada de vermeyll ab flocadura¹⁴⁰ vermella.

Item una altra tovallola de seda brodada de leonets, folrada de tafatà blau,¹⁴¹ \flocada/ de flocadura de seda blava e de fil d'aur.

Item una tovallola morisca blancha ab listes vermelles e de fil d'aur, folrades de tela blava ab seyal de sent Pere en lo mig.

[f. 16v]

Item una capa de diaspre vert brodada ab fresadura ab folradura de tela vermeylla appellada d'en Peradís.

Item altra \capa/ verda appellada del cànem, ab fresadura ab claus de sent Pere, folrada de tela groga.

Item uns vestiments e cortines de li quaresmals.

Item I cofret petit de color blava en lo qual ha moltes¹⁴² relíquies.

Item uns corporals ab son estoyg blau brodat d'aur¹⁴³ ab senyal de Puyol.

Item una bandera e dos gamfanons de terçanell vermell ab images de sent Pere ab sos bastons ab sos pinacles.

Item I libre de pergamins notat istoriat ab cubertes de cuyr negre de letra antiga escrit e notat.

Item una tovallola obrada de seda de diverses colors ab flocadura de seda vermella e groga ab botonets de lautó e de crestayl.

Item un vel blanch barrat de fil d'aur squinsat folrat de tafatà¹⁴⁴ groch.

Item I^a tovallola squinsada de poca valor listada de barres de fil d'aur.

Item un cap¹⁴⁵ \petit/ d'argent.

Item un libre de pregamins evangelister e pistoler, ab cubertes de posts.

Item una caxeta petita en què solia estar la¹⁴⁶ \custòdia/ d'en Badia, de cristal.

Una conca d'aram¹⁴⁷ gran qui servex a lavar los peus als canonges lo diyous de la cena.

[f. 17]

Item una caxeta plana ab sa clau e dins aquella una casula ab dues dalmàtiques de diaspre vert brodades d'aur ab bela fresadura ab ymayes folrades de tafatà blau ab estoles e maniples e una stola sobrera.

Item dues tunicelles, la una del dit drap e l'altra de terçanel vert ab ses sendàlies, que fou del bisbe en Ricomà.

Item un drap de Tafatà listat que servex a perament al altar de sent Pere a les festes anyals.

Et hiis peractis, proxime dicti honorabiles rectores et administratores dixerunt ac confessi fuerunt Anthonio Torner alias Paganeres, presbitero beneficiato Vicensi presenti qui jocalia et bona predicta ipsius sacristie per aliquid tempus tenuit, recepit et administravit predicta jocalia et bona ut superius sunt contenta penes se habuisse et recepisse, et fecerunt sibi apocha de recepto.

140. Segueix, ratllat, *blava*.

141. Segueix, ratllat, *folrada*.

142. Segueix, ratllat, *reliquiq*.

143. Segueix, ratllat, *ab son stoyg*.

144. Segueix, ratllat, *grog*.

145. Segueix, ratllat, *d'aur*.

146. Segueix, ratllat, *caxa*.

147. Segueix, ratllat, *qui*.

Et incontinenti dicti honorabiles rectores et administratores comendarunt predicta jocalia et bona et regimen ipsius sacristie discreto Anthonio Maçart, presbitero, qui quidem Anthonius Maçart confessus fuit se habuisse predicta jocalia et bona ut superius sunt designata et cetera.

Testes discretus Franciscus Tanya, beneficiatus, Petrus Vitalis rector ecclesie de Corcó, et Bernardus Dolcet, presbiteri Vicenses.

[f. 17v]

Die prima julii anno MCCCCIX

Noverint universi quod die lune que erat prima dies mensis julii anno a Nativitate Domini M CCCC nono, in presencia mei Guilelmi Mathei scriptoris jurati sub notario infrascripto et in presentia etiam testium infrascriptorum, honorabilis Bernardus de Podiolo, canonicus et sacrista ecclesie Vicensis, rector et administrator Thesaurarie dicte Vicensis ecclesie, unacum venerabile Guilelmo sa Parra, concanonico suo, per honorabilem Capitulum dicte ecclesie ad manus cuius capituli dicta Thesauraria nunc est, ut dixit, positi et assignati pro anno presente in absentia dicti Guilelmi de Parra qui, propter infirmitate podagri¹⁴⁸ quam detinetur, hiis intervenire non valuit, presente in hiis vero Francisco de Ferriolo canonico dicte sedis, comprobando supradictum inventarium et res et bona ac jocalia in eodem contenta, quod verum esse et bona omnia supradicta ut superius continetur invenisse dixit, continuando in predictis dixit esse et se invenisse de bonis ipsius sacristie et beati Petri res et bona inferius designata que hic aponi et scribi voluit, requisivit et fecit ut sequitur:

E primerament una catiffa gran e bella morisca abta a tenir als peus, la qual servex davant lo altar de mosser sent Pere.

Item un pali \vert/ de drap d'aur ricamat de florensa folrat de tela blava, ab son \frontal/ del dit drap, folrat de seda de diverses colors.

Item altre pali fet de una tovallola morisca listada d'aur en camper tenat sens frontal.

Item un pali de drap domesquí blanch ab III ymages de fil d'aur e d'argent, la I^a de madona sancta Maria e l'altra de sancta Caterina i l'altra de sancta Eulàlia, ab algunas perles en lurs coronas, sembrat de brots de fil d'aur ab son frontal del dit¹⁴⁹ \drap¹⁵⁰/ brodat de letres e brots de fil d'aur ab flocadura de seda vermeylla¹⁵¹ folrats de tela de li prima ab son estoig de fust d'àlber ab sa tancadura, lo qual lo discret n'Anthoni Torner àlias Paganeres prevere beneficiat en la seu de Vich donà a Déu e a mosser sent Pere.¹⁵²

[f. 18]

Item una tovallola¹⁵³ de vellut vermeyll ab alguns brots de fil d'aur ab una imaga petita de I^a verge, de fil d'aur e de seda, ab flocadura de seda verda folrada de tela negra, la qual servex com se diu lo evangeli.

148. Poagre, gota.

149. Segueix, ratllat, d'aur.

150. Segueix, ratllat, d'aur.

151. Segueix, ratllat, ab son estui.

152. Al capdavall de la pàgina, sense relació clara, *Francisco Pradell presbitero*.

153. Segueix, ratllat, que.

Et his factis dictus honorabilis Bernardus de Podio,¹⁵⁴ administrator et rector qui supra, presente dicto honorabile Francisco de Ferriolo suo concanonico \et testis infrascriptis/, dixit ac confessus fuit supradicto Anthonio Maçart, presbitero qui bona, res et jocalia ac regimen dicte sacristie beati Petri per aliquod tempus tenuit, rexit et administravit predicta jocalia et bona ut superius sunt contenta penes se habuisse et recepissee, ac sibi restituisset, faciendo apocham eidem Anthonio de predictis de receptis.

Et incontinenti dictus honorabilis Bernardus rector et administrator qui supra comendavit jocalia, res et bona predicta superius in presenti inventario scripta et regimen dicta sacristie discreto Francisco Pradell, presbitero hiis presenti, quiquidem Franciscus Pradell, huiusmodi regimen acceptans et recipiens, confessus fuit et recongovit predicta jocalia, res et bona penes se habuisse et recepissee ut superius sunt scripta, unde renunciando et cetera, promitendo et cetera, obligando et cetera.

Testes discretus Anthonius de Paganeres alias Torner, presbiter beneficiatus, Franciscus de Verdegerio et Jacobus de Clauso junior cuyraterii cives Vicenses.

Noverint universi quod die mercuri que erat secunda dies mensis¹⁵⁵ septembris anno a Nativitate Domini M^o CCCC^o decimo, in presencia mei Guilelmi Mathei, scriptoris jurati sub notario infrascripto et in presencia etiam discretorum Anthonii de Paganeres alias Torner, Raymundi de Benagiis, Jacobi de Villatortella et Anthonii Maçart, presbiterorum Vicensium, testium ad hec vocatorum specialiter et assumptorum, honorabilis [f. 18v]¹⁵⁶ Jacobus Taulats, canonicus Vicensis, rector et administrator Thesaurarie dicte Vicencie ecclesie, unacum honorabilis Francisci de Condamina, quondam canonici Vicensis, per honorabile Capitulum Vicensem, ut asseruit, in cuius Capituli posse ipsa Tesauraria existit, pro anno presenti possitus et assignatus, comprobando supradictum inventarium et res et bona ac jocalia in ipso contenta, quod verum esse et predicta bona et res et jocalia omnia et singula invenisse dixit, continuando in predictis dixit esse et se invenisse de bonis ipsius sacristie et beati Petri res et bona inferius designata, que in presenti inventario apponi et continuari fecit et requisivit ut sequitur:

Et primo, I drap d'aur emperial gran lo qual fou hagut de la sepultura de mosser Diago,¹⁵⁷ bone memorie episcopi Vicensis.
Item una ymaga de la faç de madona sancta Maria, pintada en una taula, la qual sta al altar \maior/ de mosser sent Pere.

Et hiis peractis, dictus honorabilis Jacobus Taulats, rector et administrator qui supra, in presencia mei dicti jurati et testium predictorum dixit et confessus fuit discreto Bernardo Sayol, presbitero Vicense, qui bona, res, et iura, jocalia et re-

154. Sic. S'ha de referir, segons el paràgraf que inicia el foli 17v, a Bernat Despujol, és a dir, de *Podiolo*.

155. Segueix, ratllat, *julii*.

156. Al capdamunt de la pàgina, ocupant part del marge superior i del marge esquerre i un sota l'altre, hi ha els següents noms: *Bernat Sayol, Ramon de Benages, Jacme de Villatortella*. El darrer cognom, ratllat.

157. El bisbe Diego de Heredia morí el mateix any 1410.

gimen dicte¹⁵⁸ Sacristie beati Petri per aliquod tempus tenuit, rexit et administravit predicta jocalia, res et bona superius contenta penes se habuisse et recepisse ac sibi restituuisse, faciendo sibi apocham de recepto.

Et incontinenti dictus honorabilis Jacobus Taulats, rector et administrator qui supra \presente me dicto jurato et testium predictorum/ comendavit jocalia, res et bona predicta omnia et singula in presenti¹⁵⁹ inventario contenta, ac regimen dicte scristie, discreto Gabrieli Romeu, presbitero beneficiato Vicense, hiis presenti, quiquidem Gabriel Romeu, huiusmodi regimen acceptans et recipiens, [f. 19] confessus fuit et recognovit predicta jocalia, res et bona penes se habuisse et recepisse ut superius sunt descripta, unde renunciando et cetera, promittendo et cetera, obligando se et sua et cetera.

Noverint universi quod die martis que erat prima dies mensis septembris anno a Nativitate Domini M^o CCCC^o undecimo, in presencia mei Guilelmi Mathei scriptoris jurati sub notario infrascripto et in presentia etiam discretorum Marchi de Colle et Anthonii Maçart, presbiterorum beneficiatorum Vicensium, testium ad hec vocatorum specialiter et rogatorum, honorabilis Franciscus de Ferriolo, canonicus Vicensis, rector et administrator una cum venerabile Ferrario Eruga, canonico eiusdem sedis, Thesaurarie dicte Vicensis ecclesie per honorabilem Capitulum Vicensem, in cuius Capituli posse ipsa Thesauraria existit, per anno presenti, ut asseruit, positi e assignati, et honorabilis [.....]¹⁶⁰ de Riudeperes, canonicus sedis predicte in loco et nomine sive pro dicto honorabile Ferrario Eruga qui infirmitate podrague¹⁶¹ ut asseruit detinetur, in hiis intervenit, comprobando supradictum inventarium et res et bona ac jocalia in ipso contenta, quod verum esse et predicta bona, res et jocalia omnia et singula se invenisse dixerunt ut superius est expressum, continuando in predictis dixerunt esse et se invenisse de bonis ipsius sacristie et beati Petri res et bona inferius designata:

Et primo I^a casula e II capes de cotonina negra ab fresadures seranesques folrades de tela blava, fetes per a servir al offici de Requiem.

Die¹⁶² veneris que erat secunda dies mensis septembris anno a Nativitate Domini M^o CCCC^o duodecimo, in presencia mei Bartholomei Escayo, notarii publici Vicensis infrascripti et in presencia etiam Anthonii de Paganeres alias Torner, presbiteri beneficiati Vicensis et Petrus Ferrer, clerici¹⁶³ parochie de Villaatrali Vici commorantis, testium¹⁶⁴ ad hec specialiter vocatorum et rogatorum, cum honorabiles Johannes Dachs subsacrista et Jaufridus de Rivopirorum, canonici Vicenses tanquam administratores hoc anno officii Thesaurarie predicte per dictum honorabilem Capitulum Vicensis ecclesie ut dixerunt deputati, comprobassent inventarium et inventaria supradicta omnia et singula¹⁶⁵ die quarta mensis no-

158. Segueix, ratllat, *Thesaurarie*.

159. Segueix, ratllat, *ins*.

160. Espai en blanc.

161. Poagre, gota.

162. Al marge esquerre del paràgraf, *VI sed VI non pe[.....] ad [.....] inventari*.

163. *clericus* rectificat a *clerici*.

164. Segueix, ratllat, *ad*.

165. Segueix, ratllat, *a dicta*.

vembris anno M^o CCCC^o secundo incepta, et in posterum ut prescribitur, diebus prescriptis¹⁶⁶ usque/ ad presentem actum continuata¹⁶⁷ dixerunt et confessi fuerunt Petro de Carbones, presbitero beneficiato Vicensi¹⁶⁸ qui anno proxime lapso rexerat ut dixerunt officium Thesaurarie iamdicte nomine dicti honorabilis Capituli, hiis presenti, quod ipsi dictis nominibus habebant penes se [f. 19v] scilicet quod¹⁶⁹ \intus/ sacristia¹⁷⁰ rexias \altaris/ beati Petri Sedis Vici erant omnia et singula bona, jocalia et res in dictis inventariis contenta¹⁷¹ que dicto Petro Carbones anno proxime lapso ut dixerunt fuerunt comendata pro parte honorabilis Capituli dicte ecclesie Vicensis, tanquam tenentis ad manus suas Thesaurie officium sepedictum, excepto tamen, \ex dictis bonis inventariatis/, bonis subscriptis que, ut dixerunt, in dicto loco non sunt \nec/¹⁷² ut dixerunt¹⁷³ erant tempore comande dicto Petro Carbones de predictis facte. Primo \scilicet/ duobus libris testamentorum que ut superius in inventario¹⁷⁴ continetur et iam ego dictus notarius inveni continuatum, sunt in posse Capituli. Item duobus libris notatis, unus quorum vocatur Dominical et alius Santoral, qui, ut supra scilicet in margine eorum ego dictus notarius iam scriptum inveni, stant en lo feristol extra rexias. Item quaterno Transfixionis quod est in legenderii sutum, ut superius¹⁷⁵ inveni scriptum. Item palio de¹⁷⁶ diaspre oldà appellat Ferial, qui mutatus dudum fuit ut dixerunt in altari sancti Petri de Confessione. Item quatuor anulis argenti ex illis octo anulis¹⁷⁷ argenti \et quidam eorum aureis/ qui superius¹⁷⁸ scripti sunt in¹⁷⁹ \uno ex dictis/ inventariis,¹⁸⁰ quos quatuor anulos, ut dixerunt, dictus Franciscus de Ferriolo recepit pro¹⁸¹ \reparacione/ quorundam jocalium ecclesie Vicensis. Item libro vocato Johan Bellet, quem ut dixerunt tenet Capitulum ecclesie Vicensis. Item \quibusdam/ aliis¹⁸² bonis et rebus que tamen, pro ut superius¹⁸³ \in dictis inventariis/ continetur et iam \ibi/ continuatum ego dictus notarius inveni, rupta sunt sive desfets, et \sunt/ mutata¹⁸⁴ \alibi extra sacristiam¹⁸⁵ \et rexias antedictas, pro ut scilicet illud// superius in dictis inventariis, suis locis, \continuatum est et ibi ut predicatur/ iam ego dictus notarius continuatum inveni.¹⁸⁶ Item excepta etiam una stola et vestiment in uno ex dictis inventariis superius designati Bernardi et Petri des Puiol fratrum, que stola perditam, ut dixerunt, fuit, ante regimine dicti Petri Carbones. Et renunciantes excepcione pre-

166. Segueix, ratllat, *finis*.

167. Segueix, ratllat, *presen*.

168. Segueix, ratllat, *hiis presenti quod*.

169. Segueix, ratllat, *inertus*.

170. Segueix, ratllat, *et infer*.

171. Segueix, ratllat, *exce*.

172. Segueix, ratllat, *que*.

173. Segueix, ratllat, *non*.

174. Segueix, ratllat, *in margine*.

175. Segueix, ratllat, *in eius margine*.

176. Segueix, ratllat, *disp*.

177. Segueix, ratllat, *ar*.

178. Segueix, ratllat, *scribuntur*.

179. Segueix, ratllat, *primo*.

180. *inventario* rectificat a *inventariis*.

181. Segueix, ratllat, *recepzione*.

182. Segueix, ratllat, *[...]*.

183. Segueix, ratllat, *in antea*.

184. Segueix, ratllat, *pro ut*.

185. Segueix, ratllat, *et rexias*.

186. Segueix, supralineat i ratllat, *[.....]*

dictorum jocalium, rerum et bonorum sic ut predictum non habitorum¹⁸⁷ \et/ intus sacristia et rexias predictas non existentium fecerunt dicto Petro Carbones de omnibus dictis bonis in omnibus dictis inventaria \supra/ contentis et cetera de \dictis bonis/ supra exceptatis cum non essent revera de comanda dicti Petri Carbones¹⁸⁸ nec¹⁸⁹ ipsa bona¹⁹⁰ exceptata ipsi Petro Carbones ut dixerunt comendata fuissent bonum finem perpetuum et pactum de non petendo, salvo tamen et excepta ab hac diffinitione dum taxat quadam cortina ex novem peciis cortinarum diversorum colorum qui serviunt a enpeliar lo cor, olandes, superius in uno ex dictis inventaris descriptarum, quam unam cortinam ut dixerunt non invenerunt¹⁹¹ domini regentes prefati.

[f. 20]

Post hoc dicta die presentibus dictis testibus¹⁹² continuando, ut dixerunt dicti domini Johannes et Jaufridus rectores iamdicti, inventarios antedictos, dixerunt esse et se invenisse, ultra predicta, subscripta bona beati Petri Vici et sue ecclesie¹⁹³ Vicensis, intus¹⁹⁴ dictas rexias et sacristia¹⁹⁵ Vicensis ecclesia, ut dixerunt, existencia.

Primo I^a capa molt bella d'atzeytuni blau brodat d'aur e de seda et d'argent, folrada de tafatà vermell ab I botó de perles en lo caperó, ab flochs de or e de seda, la qual digueren que ha dada a l'esgleya de Vich mosser Ferrer Oruga, canonge de aquella esgleya.

Item I^a bossa \petita/ o stoig¹⁹⁶ vell de seda de vellut e d'aur de corporals, antich.¹⁹⁷

Item una tovallola de drap de seda negre o suyada sembrada d'aur, folrada de tela verda flocada de seda.

Item dues banderetes negres ab les armes de la passió que ha, segons digeren, dades a l'esgleya de Vich lo dit Anthoni de Paganeras àlias Torner.

Item dos tapits rasos verts ab senyal de Puigbachó.¹⁹⁸

Item ipsa eadem die predicta presentibus me notario et testibus antedictis, dicti honorabiles Johannes Dachs et Jaufridus de Rivopirorum¹⁹⁹ \administratores/ iamdicti officii thesaurarie prefati²⁰⁰ omnia et singula jocalia,²⁰¹ palia,²⁰² \capas, vestimenta/, bona, resque iamdicta in dictis inventariis omnibus et singulis con-

187. Segueix, ratllat, *et in dictis sacristia*.

188. Segueix, ratllat, *ut*.

189. Segueix, ratllat, *sibi*.

190. Segueix, ratllat, *comandata*.

191. Segueix, ratllat, *re[]*.

192. Segueix, ratllat, *cum inventa*.

193. Segueix, ratllat, *ac sui alt*.

194. Segueix, ratllat, *is[...]*.

195. Segueix, ratllat, *predictis*.

196. Segueix, ratllat, *bell*.

197. En línia a part i ratllat, i amb una creu al marge, *Item I trosset de drap de seda vert, sembrat d'aur, stret e larch*.

198. En línia a part i ratllat, *Et his sic gestis incontinenti*.

199. Segueix, ratllat, *regentes*.

199. Segueix, ratllat, *regentes*.

200. Segueix, ratllat, *comendarunt*.

201. Segueix, ratllat, *vestimenta*.

202. Segueix, ratllat, *res*.

tenta, que et pro ut tamen²⁰³ \proximedicti/ venerabiles administratores²⁰⁴ cum dictis excepcionibus²⁰⁵ recuperasse²⁰⁶ a dicto Petro Carbones fuerunt supra hac die confessi \et bonis per ipsos administratores ibi exceptis similiter ab hac comanda exclusis et exceptis/, et salva et exclusiva dicta una cortina ex dictis novem cortinis que ut prescribitur serviunt a empeliar lo cor, pro ut illam dicti venerabiles administratores super \similiter/ salvarunt,²⁰⁷ comendarunt discreto Petro \de Vila/vendrell presbitero beneficiato Vicense, hiis presenti. Item comendarunt eidem Petro \de Vila/vendrell omnia et singula alia jocalia²⁰⁸ et bona supra \proxime/ die presenti per \proxime/ dictos honorabiles administratores²⁰⁹ \novissime/ in dicto inven[f. 20v]/tario²¹⁰ continuata ac ex regimen dicte sacristie. Quiquidem Petrus Vendrell, huiusmodi regimen acceptans et recipiens confessus fuit se eadem jocalia, capas, vestimenta, res et bona sibi superius ut prescribitur comendata penes se intus scilicet dictas rexias et sacristia ecclesie habuisse et habere \et tenere, renunciando et cetera/, et ea omnia \et singula/ sibi \ut predicatur/ comendata fideliter,²¹¹ beneque et diligenter conservare²¹² et custodire atque reddere et restituere promisit honorabili Capitulo ecclesie Vicensis vel cui ipse honorabilis Capitulum voluerit²¹³ quandocumque ipsi honorabilis Capitulum placuerit, incontinenti scilicet cum fuerit requisitus vero sine omni questione et cetera. Et si pro his vero, promitens et cetera, obligans persona et bona sua et cetera. Hec igitur ut in forma.

Deinde autem die mercuri que erat VII^a dies mensis et anni predictorum, presentibus testibus Guilelmo de Campalosell, presbitero commorante et Petro Marchi Poqui scriptore Vicense, dicti venerabiles Jaufridus de Rivopirorum et Johannes Dachs, administratores predicti dicte Thesaurarie, constituti personaliter intus una ex domibus in quibus reguntur scribanie publice Vicenses dixerunt et confessi fuerunt dicto Petro Carbones, hiis presenti, quod habuerunt et receperunt penes se scilicet intus²¹⁴ sacristia sedis predictae Vici illa unam cortinam quam in diffinitione per ipsos dicto Petro Carbones \supra/ die secunda dicto mense septembris dicto anno M^o CCCC^o XII^o²¹⁵ de bonis thesaurarie ecclesie Vicensis facta exceperant \sive salvaverant/ cum tunc²¹⁶ ipsam unam cortinam non invenissent pro ut in dicta diffinitione continetur, unde renunciando

203. Segueix, ratllat, *per dictos*.

204. Segueix, ratllat, *hac die*.

205. Segueix, ratllat, *fuerunt predicti*.

206. Segueix, ratllat, *confessis*.

207. Segueix, ratllat, *diser*.

208. Segueix, ratllat, *et bona*.

209. Segueix, ratllat, *de novo*.

210. Al marge superior de la pàgina, *Die mercuri V octobris anno Mo CCCC^o XII honorabilis Johannes Dachs et Jaufridus de Riudeperes, administratores Thesaurarie et discreto Petro de Vilavendrell [...] quod [...] omnia bonorum [...] et faciendo finem et cetera. Et ilico dicti honorabiles administratores comendarunt predicta bona discreto Bernardo de Saulella presbitero beneficiato dicta bona, qui confessus fuit et cetera, renunciando et cetera. Testes discretus Antonius Carboners, Antonius de Peganeres presbiteri.*

211. Segueix, ratllat, *et dili*.

212. Segueix, ratllat, *atque*.

213. Segueix, ratllat, *incontinenti*.

214. Segueix, ratllat, *rexias sancti Petri Vici*.

215. Segueix, ratllat, *scilicet*.

216. Segueix, ratllat, *inven*.

excepcioni dicte cortine non habite et non recepte ut predicti et doli, fecerunt dicto Petro de Carbones, de dicta una cortina que a dicta diffinitione ut predicatur salvata et excepta \fuerat/, bonum finem et pactum de ulterius non petendo.

Die mercuri quinta mensis octobris anno predicto millesimo CCCC^o duodecimo, presente me Petro Alarich, scriptore jurato sub notario infrascripto et presentibus testibus ad hec specialiter evocatis et rogatis, discreto Anthonio de Paganeras et Petro de Carboners, presbiteris beneficiatis in sede Vicense, honorabiles Johannes Dachs, subsacrista et Jaufridus de Rivopirorum, canonici ecclesie Vicensis, administratoresque hoc anno officii Thesaurarie supradicte per dictum honorabilem Capitulum positi et deputati \intus rexias sacristie ecclesie Vicensis personaliter constituti/, gratis et ex eorum certa sciencia confessi fuerunt et recognoverunt discreto Petro de Villavendrello, presbitero beneficiato in sede Vicense, ibidem personaliter presenti, quod ipse Petrus de Villavendrello restituit²¹⁷ \ipsis/ administratoribus \realiter et de facto/, et ipsi ab ipso \Petrus/ penes se [f. 21] nominibus predictis, scilicet intus sacristiam et rexias altaris maioris sancti Petri dicte ecclesie Vicensis habebant et habuerunt omnia et singula bona, jocalia et res²¹⁸ \dicte/ sacristia²¹⁹ que scilicet dicto Petro de Villavendrell qui per aliquos dies tenuit regiminem dicte sacristie ut [.....] / pridem non est diu fuerunt per ipsos ut administratores comendata et etiam ultra ipsa bona res et jocalia \per ipsos administratores sibi dicto Petro ut predicti comendata confessi fuerunt eidem Petro quod ipsi nominibus predictis ab ipso Petro/ habuerunt et habent penes se et intus dictam sacristiam ut dixerunt una cortinam illam scilicet que ex illis novem cortinis que serviunt ad empalliandum eorum dicte ecclesie Vicensis tempore dicte comande de ipsius Petri de Villavendrello (*sic*) non reperiebatur pro ut in instrumenta dicte sue comande de ipsa cortina mencio habetur ut dixerunt, quequidem cortina ab ipso tempore comande predicte citra fuit reperta et per dictum Petrum de Villavendrello dictis venerabilis administratoribus ut predicatur et²²⁰ ipsi²²¹ \venerabiles administratores sibi/ confessi fuerunt fuit cum aliis bonis et jocalibus predictis restitutus, et ideo renunciando et cetera fecerunt \dicti venerabiles administratores inde/ sibi dicto Petro de Villavendrello \et bonis suis/ bonum finem et cetera, de quibus et cetera.

Testes discretus Anthonius de Paganeras alias Torner, Petrus de Carboners presbiteri beneficiati in sede et Petrus Alarich scriptor Vicenses.

Dicta eadem die mercuri proximadicta quinta dictorum proxime mensis et anni, presente me dicto scriptore et testibus predictis scilicet in proxime predicto instrumento nominatis, dicti venerabiles Johannes Dachs et Jaufridus de Rivopirorum administratores predicti²²² intus dictam sacristia personaliter constituti incontinenti scilicet cum ipsi venerabiles administratores comprobassent et fideliter correxissent inventaria omnia et singula supra²²³ \scilicet/ in presenti libro conscripta²²⁴ \et/ a die videlicet quarta mensis novembris anni millesimi CCCCⁱ

217. Segueix, ratllat, *ipsis nominibus predictis*.

218. Segueix, ratllat, *dictarum*.

219. Segueix, ratllat, *et*.

220. Segueix, ratllat, *ipsum*.

221. Segueix, ratllat, *dixerunt*.

222. Segueix, ratllat, *et*.

223. Segueix, ratllat, *scriptis*.

224. Segueix, ratllat, *et continuata*.

secundi incepta atque successive per dietas ut superius²²⁵ clare liquet usque in hunc die²²⁶ continuata reperissentque penes se et intus dictam sacristiam et rexi-
 as predictas omnia et singula bona,²²⁷ \capas/, jocalia et res altaris maioris
 sancti Petri et sacristie ecclesie Vicensis in dictis inventariis conscripta, illis dum
 taxtat exceptis et demptis bonis seu rebus²²⁸ ex bonis dictorum inventariorum
 que iam in difinitione per ipsos nominibus predictis discreto Petro de Carboners
 antedicto qui penultimate tenuit regimen \sive comanda bonorum et jochalium/
 dicte sacristie a predictis bonis inventariatis exclusa fuerunt et exceptata²²⁹ quo-
 rum aliqua sunt rupta et aliqua sunt extra sacrastiam et rexi- as predictas, pro ut
 in instrumento dicte difinicionis difusius et latius continetur²³⁰ et etiam reperis-
 sent²³¹ unam cortinam ex illis novem cortinis que serviunt ad empalliandum co-
 rum predicte ecclesie Vicensis, que quavis temporis dicte difinicionis dici Petri
 Carbones non fuisset reperta [f. 21v], ipsam \tamen postea/ invenerunt et habent
 etiam nunc penes se una cum aliis bonis²³² predictis repertis²³³ intus scilicet dic-
 tam sacrastiam et rexi- as predictas²³⁴ pro ut scilicet ipsa bona, jocalia et res re-
 perta \ut predicatur/ per discretum Petrum de Vilavendrell²³⁵ presbiterum benefi-
 ciatum qui ultimate per dies aliquos dictam comandam seu regimine dicte
 sacrastie tenuit eis nominibus predictis²³⁶ de presenti fuerunt restituta²³⁷ \de pre-
 senti die ad unum annum primo et continue secuturum et etiam postea tantum
 et quandum²³⁸ dictis²³⁹ \regentibus predictis/ nominibus seu dicto honorabili ca-
 pitulo placuerit/ comendarunt nominibus predictis discreto Bernardo de Saule-
 lla, persbitero commoranti pro nunc cum honorabile Guilelmo ça Parra, canoni-
 co ecclesie predicte Vicensis ibidem presenti, omnia et singula bona, \capas/ et
 jochalia atque res \predicta et predictas/ una cum dicta cortina²⁴⁰ altaris maioris
 sancti Petri et sacrastie ecclesie Vicensis per ipsos venerabiles administratores
 novissime scilicet de presenti ut predicatur presente et vidente ipso eodem Petro
 de Saulella reperta seu inventa pro ut \ipsa omnia bona et dicta cortina/ in pre-
 dictis inventaris superius ut predicatur continuatis scripta sunt et continuata.
 Dantes sibi nichilominus \nominibus predictis/, cum presenti, plenum posse si-
 ve²⁴¹ plenissimam potestatem petendi,²⁴² colligendi, levandi, habendi et recipien-
 di omnes et singulos fructus, redditus et proventus ac iura quelibet predicte The-
 saurarie²⁴³ pertinentis et competituris sive que²⁴⁴ eidem Thesaurarie debentur et

225. Segueix, ratllat, *difusius liquet*.

226. Segueix, ratllat, *continuta*.

227. Segueix, ratllat, *res*.

228. Segueix, ratllat, *que*.

229. Segueix, ratllat, *pro ut in instrumento*.

230. Segueix, ratllat, *excepta tamen a dicta exceptione*.

231. Segueix, ratllat, *illa*.

232. Segueix, ratllat, *suis*.

233. Segueix, ratllat, *et*.

234. Segueix, ratllat, *habent*.

235. Segueix, ratllat, *q*.

236. Segueix, ratllat, *die*.

237. Segueix, ratllat, *quod tanto dicti venerabiles Johannes Da*.

238. Segueix, ratllat, *nobis*.

239. Segueix crida que remet a afegit al marge.

240. Segueix, ratllat, *per ipsos dicte sacristie*.

241. Segueix, ratllat, *liberam*.

242. Segueix, ratllat, *habendi*.

243. Segueix, ratllat, *sive Sacri*.

244. Segueix, ratllat, *sibi*.

debebuntur per quasvis personas et ubivis locorum quibuscumque iuribus et rationibus sive causis, et inde apochas sive albarana²⁴⁵ publica seu privata faciendum et cetera, et confestim predictus Petrus²⁴⁶ de Saulella huiusmodi regimen et comandam recipiens et acceptans et cetera confessus fuit \eisdem honorabilibus administratoribus/ ipsa omnia et singula bona, capas,²⁴⁷ jocalia et res predictas²⁴⁸ penes se scilicet intus sacrastiam et rexias predictas esse et habere. Et renunciando et cetera promisit ipsis venerabilibus administratoribus ea omnia et singula bene, diligenter et fideliter custodire,²⁴⁹ et conservare,²⁵⁰ necnon et ipsa omnia et singula eis seu dicto honorabili Capitulo \aut cui voluerint/ in fine dicti anni vel etiam ante quando scilicet eius placuerit restituere, incontinenti scilicet cum fuerit per ipsos aut alios loco et voce ipsorum requisitus verbo et cetera, sine omni questione et cetera. Et si pro hiis et cetera. Obligando persona et bona suam et sua. Et hec et cetera ut in forma, de quibus et cetera.

Postea²⁵¹ die XXIII novembris anno a Nativitate Domini M^o CCC^o XIII° in presencia mei Petri Marchi Poqui scriptoris iurati sub notario inffrascripto et in presencia etiam venerabilis Bernardi de Podiobachone, Anthonii Torner alias de Paganeres et Nicholai Pujol, presbiterorum beneficiatorum Vicensium, testium ad hec vocatorum, honorabiles Jacobus Taulats, canonicus Vicensis regens anno presenti officium Thesaurarie sedis Vicensis unacum honorabile Raymundo de Curtillis concanonico suo absente ab hoc actu, et honorabilis Guilelmus de Blanchafort canonicus Vicensis interveniens in hiis loco dicti honorabilis Raymundi de Curtillis, constituti²⁵² personaliter intus domum Sacristie ecclesie Vicensis [...].²⁵³

245. Segueix, ratllat, *publicum*

246. Segueix, ratllat, *Volt.*

247. Segueix, ratllat, *res et.*

248. Segueix, ratllat, *se.*

249. Segueix, ratllat, *conservare.*

250. Segueix, ratllat, *restituere.*

251. Tot el paràgraf està aparentment anul·lat per una línia ondulada.

252. Segueix, ratllat, *intus.*

253. Segueix, ratllat, *dampnari sive cancellari fecissent per me dictum iuratum quedam bona que tempore reddicionis inventarii facte per dictum quondam.*